

ШТИТ

Актуелни настани во
НАТО

„Humvee 2-CT”,
мобилна платформа за
одржување

Ловејќи го времето,
местото, формата и
тонот

Фото: Армиските единици на обука во зимски услови

Претседателката Гордана посета на касарната „Јане Сандански“

Претседателката и врховен командант на вооружените сили, Гордана Сиљановска Давкова, придружувана од началникот на Генералштабот на Армијата, генерал-мајор Сашко Лафчиски, 2025 година ја започна со посета на припадниците на Армијата во касарната „Јане Сандански“ во Штип. Во таа пригода, врховниот командант изврши обиколка на тактичко техничкиот збор, каде што беше изложена опрема-

та и вооружувањето со кое располага 2. пешадиски баталјон (2.пб).

Во рамки на посетата, командантот на 2.пб ја информираше Сиљановска Давкова за состојбата во единицата, и за нејзината мисија и задачи што ги исполнува Бригадата.

Претседателката, задоволна од виденото, во своето обраќање до припадниците на македонската Армија рече: „Знам дека сте почитувани, знам дека сте славни, и мило

а Сиљановска Давкова во „Јане Сандански“ во Штип

ми е што сум овде меѓу вас за продолжување на една убава традиција“.

Воедно, Сиљановска Давкова нагласи дека изложената опрема е доказ дека Армијата го одржува чекорот со најсовремените армии и дека се надева оти 2025 година ќе биде година на мировни процеси кои ќе се почитуваат.

Дополнително, началникот на Генералштабот на Армијата, генерал-мајор Сашко Лафчиски, истакна дека војниците се

високо мотивирани и подготвени за изведување на своите задачи.

На крајот од посетата на касарната „Јане Сандански“ во Штип, претседателката Сиљановска Давкова на 2.пб им подари видеопроектор и присуствуваше на заедничкиот ручек.

Издавач
Министерство за одбрана
на Република Северна Македонија

Главен и одговорен уредник
д-р Жанет Ристоска

Редакција:
м-р Ксенија Митева
(лектор)

Борче Лозановски

Станка Петкова

Александар Атанасов
(технички уредник на овој број)

Печати:
„Винсет графика“ – Скопје

10

Актуелните настани во НАТО (1)

24

Операција „Марита“

содржина

ШТИТ | година XVII | број 184 | февруари 2025

ИНФО Началникот на Генералштабот на Армијата на Конференција на Воениот комитет на НАТО.....	7	Вооружување Оклопно возило „Pit-Bull VX“	32
Мисајловски на средба со семејствата на загиналите бранители	8	„Humvee 2-СТ“, мобилна платформа за одржување	36
Глобал Прекин на огнот помеѓу Израел и Либан.....	12	Воена опрема Употреба на радиоуредот „RF-7800V-НН“ во тактички единици.....	44
Воена едукација Воведување хиперсонични ракети.....	15	Воени музеи Музеј на воената авијација на Финска	48
Глобал Улогата на приватните воени компани во системот на внатрешната безбедност на државите.....	18	Лидери Генерал Михаило Апостолски – безвременски пример за лидерство и храброст	52
ИНФО Армија Припадниците на Армијата од КОД ја потврдија својата хуманост и во 2024 година.....	23	Уметниците и војната Ловејќи го времето, местото, формата и тонот.....	54
		Филм „Ли“, жената која ја фотографираше бруталноста на војната.....	56

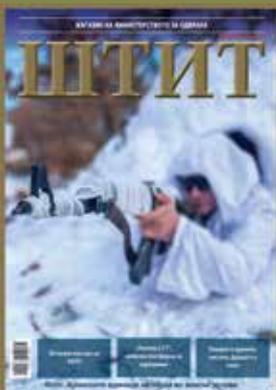
34

Борбен авион „ТАI Каан“

41

„Томахапка“

„ШТИТ“
е магазин на
Министерството
за одбрана
на Република Северна
Македонија

Излегува од печат еднаш во
месецот и на web-страницата
на Министерството за
одбрана
<https://mod.gov.mk/штит>

ПИШУВА:

д-р Жанет
РИСТОСКА
Главен и
одговорен
уредник

КОН ОВОЈ БРОЈ

За Министерството и Армијата и грижата за вработениите

Министерството за одбрана и Армијата, како водечки субјекти во рамките на системот за одбрана на нашата држава, оваа 2025 година ќе навршат 33 години од своето постоење, 33 години исполнети со многу усеси, највисока доверба кај граѓаниите и преизнајливост на квалитетот кај сојузниците и пријателите. Сејко што се должи на активностите кои се одвиваа изминатите години, за да се остварат сите зацртани цели и задачи и да се восплаваат сите предизвици кои се неминовен дел од движењето напред. Од формирањето на Министерството за одбрана и на Армијата се случила многу промени во рамките на овие институции за да се достигне обликот и квалитетот коишто го имаме денес. Беа донесени најзначајните закони и стратешки документи кои, сејак, со текот на времето мораа и да се дојолнуваат и да се менуваат. Се управеа реорганизации, систематизации и армиски формации, со цел да се следи трендот на исполнувањето на стратешките цели и на поставените императиви. Денес, ние сме дел од колективно членство и преизнајлив и баран сојузник и партнер. За сејко ова што го постигна Министерството за одбрана и Армијата се заслужни, пред сè, вработените во овие институции, кои со својата професионалност и посветеност во работата секојдневно даваа придонес во најредокот и развојот на институциите. Во овој контекст, ќе нагласиме дека и институциите, односно раководниот кадар, го земаат предвид секој вработен и грижата за него, со цел да се создадат поволни услови, да се стимулираат и вработените да имаат satisfакција од работата, како и да се овозможат услови за најредок, добука, усовршување и едуцирање на персоналот. Токму во ова насока, во пресрет на новата 2025 година, министерот за одбрана, Владо Мисајловски, заедно со началникот на Генералштабот, генерал-мајор Сашко Лафчиски, во Министерството за одбрана, се обратија на предновогодишната средба со вработените, при што им беа доделени признанија на пензионираниите припадници, офицери и подофицери од Армијата за нивниот професионален ангажман, постигнувања и придонес во реформите на Армијата, а свечено во чин полковник беа унапредени двајца офицери на Армијата. Министерот Мисајловски им се заблагодари на сите вработени во Министерството и Армијата за нивната соработка и посветеност во работата и им порача дека и во 2025 година продолжуваме заедно и сепомени да работиме за уште подобра одбрана и силна Армија. „Имавме одлична соработка изминатите шест месеци, покажуваме доверба и синергија заеднички да продолжиме успешно да работиме и нареднава година. Ви се заблагодарувам на сите вас, за сејко она што го направивте“, рече министерот Мисајловски. Голем број вработени од Министерството беа наградени и пофалени од министерот за одбрана Владо Мисајловски за покажаниите резултати во работата во изминатиот период. Генералот Лафчиски им се заблагодари и на сегашните и на пензионираниите припадници за нивната служба во Армијата и за фактот дека тие „најразвија многу и го истрааајат за следните генерации“.

За крај ќе нагласиме дека до крајот на 2024 година, 99 проценти од сите побарувања во согласност со Колективниот договор, Законот за вработени во одбраната и Законот за служба во Армијата се исполнети, и дека и во 2025 година ќе продолжат да се почитуваат сите обврски кон вработените, со што јасно се потврдува грижата на Министерството за одбрана и Армијата за вработените.

„Орце Николов“ 116
1000 Скопје

Телефони: 02 3128 276
<https://www.mod.gov.mk/штит>

Ставовите содржани во написите на надворешните соработници не ја презентираат официјалната политика или ставовите на Министерството за одбрана.

ПОЧИТУВАНИ ПРИПАДНИЦИ НА АРМИЈАТА И ВРАБОТЕНИ ВО МО,

Редакцијата на „Штит“ ве охрабрува да ни испраќате написи за позначајните активности и настани во рамките на вашата организациона единица. Вашите написи, информации или репортажи, со соодветни фотографии, можете да ни ги доставите на следните адреси:

trajce.catmov@mod.gov.mk
borce.lozanovski@mod.gov.mk
stanka.petkova@mod.gov.mk

**Употреба на радиоуредот
„RF-7800V-НН“ во тактички
единици**

Во динамичните и предизвикателни услови на борбените операции, сигурната и брза комуникација разликува успех од неуспех. Радиоуредот „RF-7800V-HH“, дизајниран за тактички единици, ја менува играта со својата иновација и приспособливост.

Овој уред е повеќе од обично средство за комуникација – тој е столбот на координацијата, безбедноста и ефективноста на теренот. Со фреквентен опсег од 30 MHz до 108 MHz и поддршка за AES-256 криптирање, „RF-7800V-HH“ обезбедува постојан пренос на информации, дури и во услови на електронска војна. Неговата технологија за фреквентно потскокнување го спречува пресретнувањето на сигналот, додека преносот на податоци до 192 Kbps отвора нови можности за тактичка комуникација.

„RF-7800V-HH“ особено е поволен за теренски операции, благодарение на својата компактна и издржлива конструкција. Со тежина од само 1,15 килограми и автономност до 14 часа, уредот е така дизајниран што може лесно да се носи и да функционира во екстремни услови. Неговата отпорност на вода и прашина (IP67) и исполнување на воените стандарди MIL-STD-810G, дополнително го потврдуваат неговото лидерство на пазарот.

Она што го прави „RF-7800V-HH“ клучен елемент за тактичките единици е неговата компатибилност со други комуникациски системи. Ова овозможува интеграција со повеќе нивоа на мрежи – од пешадијата до воздушната поддршка. Воедно, неговата брза приспособливост на променливи борбени ситуации овозможува навремена реакција и точни одлуки.

Важноста на радиокомуникацијата

Радиоуредите како „RF-7800V-HH“ се есенцијални за брза реакција при ненадејни ситуации, за прецизно координирање на сложени операции и за заштита на персоналот. Без нив, ризикот од губење на координација и безбедност значително се зголемува.

Научната заедница и воените професионалци имаат причина да го прифатат „RF-7800V-HH“ како значаен чекор кон подобрување на тактичките способности. Како што современите воени операции стануваат сè покомплексни, потребата за уреди како RF-7800V-HH ќе продолжи да расте.

Тактичко-техничките карактеристики на радиоуредот „RF-7800V-HH“ Табелата бр.1 ги опфаќа клучните тактичко-технички карактеристики на уредот „RF-7800V-HH“, кои ја дефинираат неговата употребливост и функционалност во различни услови, особено при воени операции.

Иновации кои го дефинираат радиоуредот „RF-7800V-HH“

Иновации кои го дефинираат радиоуредот „RF-7800V-HH“ :

1. Сигурна и брза комуникација. Со фреквентно потскокнување (Frequency Hopping) и AES-256 криптирање, „RF-7800V-HH“ гарантира заштита од електронска војна и пресретнување на сигналите. Во борбени операции, ова е клучно за зачувување на тактичките предности и за заштита на чувствителните информации.

2. Мултифункционалност. Уредот поддржува пренос на податоци до 192 Kbps, што овозможува споделување на геолокации, тактички мапи и разузнавачки информации во реално време. Оваа способност значително го зголемува ситуационото информирање на терен.

3. Издржливост. Радиоуредот е изработен според највисоките воени стандарди (MIL-STD-810G) и со IP67-заштита. Уредот е отпорен на влага, на прашина и на физички удари. Работната температура од -40°C до +55°C овозможува работа во екстремни климатски услови.

4. Лесно се користи. Со тежина од само 1.15 кг и батериска автономност од 14 часа, „RF-7800V-HH“ е мошне ле-

сен за транспорт и за работа на терен. Ова го прави совршен за динамични и долготрајни мисии.

5. Компатибилност. „RF-7800V-HH“ се интегрира со различни комуникациски системи, овозможувајќи координација помеѓу повеќе родови на армијата и поддршка на цивилни комуникациски мрежи.

Значењето на „RF-7800V-HH“ за тактичките единици

Овој уред не е само комуникациско средство – тој е клучен фактор за успехот на мисиите. Со неговата употреба тактичките единици можат да реагираат брзо на променливите услови на бојното поле, да ја зголемат безбедноста на персоналот преку стабилна и заштитена комуникација, да ја подобрат ситуационата свест и координацијата со другите елементи на армијата и да разменуваат критични информации во реално време, без прекин.

„RF-7800V-HH“ е доказ дека напредната технологија може значително да го подобри изведувањето на тактичките операции. Овој радиоуред претставува темел на модерната тактичка комуникација, обезбедувајќи сигурност и ефикасност и во најсложени воени ситуации.

м-р Реџеп Мустафовски

ТАКТИЧКО-ТЕХНИЧКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА УРЕДОТ „RF-7800V-HH“	
Карактеристики	Опис
Фреквенциски опсег	30 MHz - 108 MHz
Излезна моќност	10 W (вати)
Фреквентно потскокнување	Поддржано
Криптирање на комуникацијата	AES-256
Пренос на податоци	Брзина до 192 Kbps
Режими на работа	Гласовна комуникација, пренос на податоци
Дијаметар на опсегот на комуникацијата	До 10 км (во зависност од теренот и условите)
„Интерфејси“ за поврзување	USB, Ethernet, аудиоприклучок
Тежина	1.15 кг со батерија
Работна температура	Од -40°C до +55°C
Отпорност на удари и вибрации	MIL-STD-810G (стандардни воени тестови за отпорност)
Заштита од вода и од прашина	IP67 (отпорност на вода до 1 метар длабочина)
Рок на траење на батеријата	До 14 часа на постојана употреба
Брзина на префрлување меѓу фреквенции	<10 ms (милисекунди)
Канализација	100 програмски канали
Димензии (висина x ширина x дебелина)	240 мм x 75 мм x 50 мм

